

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.477/12/2022.

A tanács tagjai: Dr. Andriska Szilvia közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Kriston Kinga közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Miniszterelnökség (Helyreállítási Terv
Végrehajtásáért Felelős
Helyettes Államtitkárság)
(Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Nagy Kristóf kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.
(Győr, Kandó Kálmán u. 11-13.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Tasnádi Gábor ügyvéd
(Budapest, Kánai u. 5. II. 205.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás
portálfelújítás – 852.078.021.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság az első kezdeményezési elem tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. tv. (a továbbiakban: Kbt.) 65. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság a második és harmadik kezdeményezési elem tekintetében jogsértés hiányát állapítja meg.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 2.000.000.-Ft, azaz kettőmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A hivatalbóli kezdeményező, mint Támogató a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz keretén belül „Rugalmas és biztonságos villamosenergia-hálózat biztosítása az időjárásfüggő megújuló energiaforrások integrálása érdekében a villamosenergia-elosztók területén” tárgyú felhívást tett közzé, melyre az ajánlatkérő RRF-6.1.1-21-2022-00003 azonosító számon 2022. február 9-án támogatási kérelmet nyújtott be, melyet a Támogató támogatásban részesített. A támogatási szerződés 2022. november 24-én lépett hatályba, mely alapján az ajánlatkérő, mint végső kedvezményezett 14.281.7784.155.-Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült.

2. Az ajánlatkérő a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése alapján a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tárgyalásos közbeszerzési eljárást indított „Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás portálfelújítás” tárgyban. A hirdetmény feladására 2020. június 5-én került sor.

3. A részvételi felhívás jogorvoslat szempontjából releváns részei:

„II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás portálfelújítás a műszaki leírásban és a tervekben foglalt tartalommal.

Főbb munkanemek:

- Meglévő portálapok felhasználásával, illetve megerősítésével 9 mezőben új acél portálok kiépítése a távvezetési mezők fogadóportáljánál, közbenső szerkezeteknél és gerinc portálszerkezeteknél.
- Meglévő kettős sodronysín helyett kettős csősín kiépítése.
- túlfeszültség-korlátozók beépítése távvezetési mezőkbe.
- NAF távvezetési mező kiépítése építészeti és villamos-technológia új felépítés (1 db mező)
- NAF sínáthidaló mezőre építészeti és villamos-technológia bontás és új felépítés, mező léptetése (1 db mező)
- Alállomási irányítástechnika módosítása.
- Alállomási földelő hálózat bővítése
- Az átépítéshez szükséges provizóriumok építése-bontása.
- A 2 db távvezetési mező szakaszolójának szabványos magasságra emelése.
- „D” terv készítés.”

„III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság

[...]

Alkalmassági minimumkövetelmények:

Alkalmos a részvételre jelentkező, ha rendelkezik:

M1.

referenciaigazolással arról, hogy az eljárást megindító felhívás feladását megelőző öt évben legalább nettó 488 MFt referenciával rendelkezik, amely a következőkből tevődik össze:

1) legalább nettó 240 MFt összértékű alállomás építészeti munkát végzett, az alábbi követelmények mellett: NAF/NAF, NAF/KÖF üzemelő alállomásban a következő építészeti munkák valamelyikét végezte: NAF távvezetési mezők, NAF/NAF, NAF/KÖF transzformátor mezők teljeskörű építészete, és/vagy ilyen állomásokban kapcsoló- és vezénylőépület építése, NAF portál cserék és NAF gyűjtősín átépítés, NAF mezők komplett építészeti felújítása vagy új építése. Amennyiben a referencia több munkával kerül igazolásra, úgy a figyelembevételre kerülő egyes referencia munkák értéke darabonként minimum nettó 40 MFt lehet,

és

2) legalább nettó 240 MFt összértékű alállomás villamos-technológiai munkát végzett, az alábbi

követelmények mellett: NAF/NAF, NAF/KÖF üzemelő alállomásban a következő villamos-technológiai munkák valamelyikét végezte: NAF távvezetési mezők, NAF/NAF, NAF/KÖF transzformátor mezők teljeskörű primer és szekunder átépítése, NAF portál cserék és NAF gyűjtősín átépítés, NAF mezők primer és szekunder felújítása vagy új építése. Amennyiben a referencia több munkával kerül igazolásra, úgy a figyelembevételre kerülő egyes referencia munkák értéke darabonként minimum nettó 40 MFt lehet,

valamint

3) legalább nettó 8 MFt tervezési referenciával rendelkezik, amelyből legalább 1 db alállomás villamos-technológiai tervezési munkát teljesített legalább nettó 4 MFt értékben. Ajánlatkérő azon referenciaigazolásokat fogadja el, amelyek legalább 132 kV-os alállomásban végzett tevékenység szerinti NAF/NAF, NAF/KÖF új és/vagy üzemelő alállomásban villamos-technológiai kiviteli tervezési munkára vonatkoznak, úgy mint NAF távvezetési mezők, NAF/NAF, NAF/KÖF, KÖF/KÖF transzformátor mezők teljeskörű primer és/vagy szekunder átépítésének kiviteli tervezése.

A NAF feszültség szint tekintetében 110 kV-os, vagy annál nagyobb névleges feszültség szintű alállomásban végzett tevékenységet fogad el az Ajánlatkérő. A 110 kV-os feszültség szintet Ajánlatkérő könnyített műszaki feltételként határozta meg.

A referencia igazolásokról ki kell derülnie, hogy a feladat teljesítése során nem fordult elő a Részvételre jelentkezőnek felróható nem teljesítés, késedelmes vagy hibás teljesítés.

A referenciamunka akkor tekinthető a hirdetés feladását megelőző 5 éven belül megvalósítottnak, ha legfeljebb nyolc éven belül megkezdett és a teljesítés időpontja, azaz a sikeres műszaki átadás-átvétel erre az időszakra esik.

M2.

legalább az alábbi, teljesítésbe bevonni kívánt szakemberekkel:

1) 1 fő „A” kategóriájú felelős műszaki vezetővel, aki, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti MV-VI, vagy a kiadási időtől függően (2014.01.01. előtt) MV-VI/A névjegyzékbe felvett szakember. Külföldi szakember esetén a hivatkozott névjegyzékbe való felvételhez szükséges végzettséget vagy az azzal egyenértékű végzettséget kell igazolni. A szakember társalgási szintű magyar nyelv ismerettel kell rendelkezzen.

2) 1 fő „A” kategóriájú felelős építő vagy építész műszaki vezetővel, aki, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti MV-É, vagy a kiadási időtől függően (2014.01.01. előtt) MV-Ép/A névjegyzékbe felvett szakember. Külföldi szakember esetén a hivatkozott névjegyzékbe való felvételhez szükséges végzettséget vagy az azzal egyenértékű végzettséget kell igazolni. A szakember társalgási szintű magyar nyelv ismerettel kell rendelkezzen.

3) 2 fő irányítási munkát végző helyszíni munkavezetővel (művezető). A munkavezetők közül 1 fő villamos, vagy gépész szakirányú középfokú vagy felsőfokú képzettséggel és legalább 3 év alállomási szerelési gyakorlattal, társalgási szintű magyar nyelvismerettel rendelkezzen,

4) 1 fő irányítási munkát végző helyszíni munkavezetővel (művezető). A munkavezető 1 fő építész vagy építő szakirányú középfokú vagy felsőfokú képzettséggel és legalább 3 év alállomási szerelési gyakorlattal, társalgási szintű magyar nyelvismerettel rendelkezzen.

4. A részvételi határidő leteltéig öt gazdasági szereplő nyújtott be részvételi jelentkezést. Valamennyi részvételi jelentkezés megfelelő és érvényes lett, ezért az ajánlatkérő valamennyi részvételi jelentkezőt felhívta ajánlattételre. Az ajánlattételi határidő leteltéig négy ajánlattevő nyújtott be ajánlatot. Az ajánlatkérő három tárgyalási fordulót tartott, a harmadik tárgyalási forduló tartalmazta a végleges ajánlatokat, mely alapján a nyertes ajánlattevő az MVM Xpert Zrt. lett.

5. A nyertes ajánlattevő ajánlatában a részvételi felhívás III.1.3) M.2. 4) alkalmassági követelménye körében L.S. szakembert mutatta be, akinek csatolta szakmai önéletrajzát és a végzettséget igazoló diploma másolatát. A szakmai önéletrajzban megjelölésre került, hogy L.S. szakember 1986. 06.26-án a bajai Pollack Mihály Műszaki Főiskolán okleveles vízellátási és csatornázási üzemmérnök oklevelet szerzett.

6. A közbeszerzési eljárás eredményeként 2020. december 11-én került sor a vállalkozási szerződés megkötésére az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő között 510.000.000.-Ft + 10% tartalékkeret, azaz 561.000.000.-Ft vállalkozói díj összegben. A vállalkozási szerződés 3. pontja szerint a szerződés teljesítésének véghatárideje 2022. február 18-a volt.

7. Az ajánlatkérő a szolgáltatási területén a 2020. és 2021. év során az alábbi építési beruházások megvalósítására folytatott le közbeszerzési eljárásokat:

Közbeszerzési eljárás megnevezése: Ötvevény alállomás létesítése

A részvételi felhívás II.2.4.) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

1 darab mikroállomás létesítése a műszaki leírásban és a tervekben foglalt tartalommal:

- Szabadtér építészeti (készülék alapok, földelőháló, villámvédő oszlopok, portál oszlopok, stb.)
- Vezénylőépület létesítése
- Épületgépészeti és villamos installációval kialakítása
- Kerítés, utak, közművek, kábelcsatornák létesítése, durva tereprendezés, finom tereprendezés, övások létesítése, tűzivíz hálózat kialakítása
- 1 db NAF/KÖF transzformáció kialakítása, távvezetési mező készülékekkel
- 22 kV-os tokozott kapcsoló-berendezés létesítése
- 1 klt. komplett alállomás szekunder (védelem és irányítástechnika, segédüzem) rendszer kialakítása
- 1 klt. komplett tűz, vagyonvédelmi és beléptető rendszer kialakítása
- Épület tetőszerkezetén elhelyezendő naperómű (HMKE) „D” tervezés
- A részvételi felhívás II.1.2) pontja szerint a fő CPV-kód:45232220-0, CB04-3
- Közbeszerzési eljárás megindításának dátuma: 2020.06.05.
- Közbeszerzési eljárás fajtája: Nemzeti, Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pont szerinti hirdetményrel induló tárgyalásos eljárás
- A közbeszerzési eljárás becsült értéke: nettó 950.000.000.-Ft

Közbeszerzési eljárás megnevezése: Gyermely transzformátor állomás létesítése

A részvételi felhívás II.2.4.) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

Vállalkozási szerződés keretében a Gyermely 132/22 kV-os transzformátor állomás létesítése Nyertes AT feladatai a kiviteli terv megvalósítása az alábbiak szerint:

- Szabadtér építészet (készülék alapok, földelőháló, villámvédő oszlopok, portál oszlopok, stb.)
- Vezénylő-, kapcsolóépület építése/létesítése, technológiai szerelése (Beépített bruttó alapterület: 239,8 m²), mely 22 kV –os kapcsoló –berendezés elhelyezésére alkalmas
- Épületgépészeti és villamos installációval kialakítása
- Kerítés, utak, közművek, kábelcsatornák létesítése, durva tereprendezés, finom tereprendezés, övárók létesítése, tűzivíz hálózat kialakítása
- 1 db NAF/KÖF transzformátor mező építészte, villamos primer és szekunder szerelése távvezeteki mező készülékeivel 1 db NAF/KÖF transzformáció létesítése villamos primer és szekunder szerelése.
- 1 klt. komplett alállomás szekunder (védelem és irányítástechnika, segédüzem) rendszer kialakítása
- 1 klt. komplett tűz, vagyónvédelmi és beléptető rendszer kialakítása
- Épület tetőszerkezetén elhelyezendő naperómű (HMKE)
- „D” tervezés
- Nyertes AT feladatát képezik az alábbiak biztosítása:
- FÁNOE 20/100 (22 kV, 100 ohm, FAM kivezetés), HOE hőfokvédelemmel: 1 db
- KÖF szakaszoló Kültéri 24 kV, 3fázisú, motoros hajtású, 220V DC, szakaszoló: ABB NPS 24 B1 01-J2; Hajtás: 31UEMC128G, Segédérintkező: UEZS3/S12: 1 klt
- KÖF szakaszoló Kültéri 24 kV, 1fázisú, motoros hajtású, 220V DC, szakaszoló: ABB NPS 24 B1 01-J2; Hajtás: 31UEMC128G,; Segédérintkező: UEZS3/S12: 2 klt
- KÖF áramváltó Kültéri, támszigetelő típusú, MAS24, 24kV, 150/1 A, 5P20/15VA: 3 db
- A részvételi felhívás II.1.2) pontja szerint a fő CPV-kód:45232220-0, CB04-3
- Közbeszerzési eljárás megindításának dátuma: 2020.09.09.
- Közbeszerzési eljárás fajtája: Uniós, hirdetményrel induló tárgyalásos eljárás
- A közbeszerzési eljárás becsült értéke: nettó 557.238.736.-Ft

Közbeszerzési eljárás megnevezése: Távvezeték csatlakozás Gyermely alállomásba /„Bicske Dél-Dorog 132 kV-os távvezeték „T” csatlakozása a tervezett Gyermely 132/22 kV-os alállomásba”

A részvételi felhívás II.2.4.) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

II.2.4.) A közbeszerzés mennyisége:

Az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. hosszú távú fejlesztési terveiben előirányozta Gyermely térségének 132/22kV-os transzformátorállomással történő alátámasztását a rendszerhasználói igények kielégítésének érdekében. A transzformátorállomás közelében halad el a meglévő Bicske Dél – Dorog 132 kV-os távvezeték. Az új állomás távvezeteki becsatlakozására a meglévő távvezeték kerül felhasználásra. A csatlakozást ún. „T” kialakítással kell megépíteni úgy, hogy később felhasítássá alakítható legyen. A 132kV-os T leágazást kétrendszerű oszlopokkal kell kivitelezni.

Nyomvonal ismertetése: A tervezett távvezeték a meglévő Bicske Dél-Dorog 132 kV-os távvezeték 61-62 sz. oszlopközébe beállított felhasító oszloptól indul. A fázisvezetők és a védővezető a felhasító oszlop karvégeire, illetve a védővezető csúcsára csatlakozik. A nyomvonal nyugati irányba indul, keresztezve a Vörös-hegyi patakot majd a 10 sz. sarokfeszítő oszlopnál észak-nyugati irányba fordul és közel párhuzamosan halad a Szomort Bajnával összekötő 1105 sz. úttal a tervezett alállomásig. A távvezeték Szomor és Gyermely települések külterületén halad. Kijelölése a helyi településrendezési tervek figyelembevételével történt, vízbázist, NATURA 2000 területet, nyilvántartott régészeti lelőhelyet nem érint

Műszaki adatok: Névleges feszültség: 132KV

Áramnem: háromfázisú, váltakozó

Frekvencia: 50 Hz

Rendszerek száma: 2 (egy rendszerrel szerelve)

Áramvezető: 3x250/40 ACSR

Védővezető: 1x95/55 ACSR

Oszlopok: „OROSZLÁNY” típusú rácsos acélszerkezetek duplex felületvédelemmel, egy védővezetővel egyenes elrendezéssel (OT tartó oszlopok 25 m és 40 m magasságúak; OSF feszítő oszlopok 32 m és 38 m magasságúak; OVSF végfeszítő oszlopok 31 m és 37 m magasságúak)

Alapozás (rácsos szerkezetű acél tartóoszlop alapozása): talajmechanikai szakvélemény alapján méretezett súlyalapot, összesen 286 m³ Földelés: minden oszlopnál négy keretföldelő

Szigetelőláncok: kompozit szigetelőkből összeállított feszítő és tartó szigetelőláncok

Biztonsági övezet: a szélső áramvezetőtől mért 13-13 m.

Mértékadó pótteher: m=2,0

Levegőszennyezettségi szint: mérsékelt fokozat (MSZ IEC 815)

Nyomvonalhossz: 4194.0 m

Oszlopok száma: 3 db feszítő, 12 db tartó

A részvételi felhívás II.1.2) pontja szerint a fő CPV-kód: 45231000-5

Közbeszerzési eljárás megindításának dátuma: 2020.11.27.

Közbeszerzési eljárás fajtája: Uniós, hirdetményrel induló tárgyalásos eljárás

A közbeszerzési eljárás becsült értéke: nettó 246.905.582.-Ft

Közbeszerzési eljárás megnevezése: Székesfehérvár transzformátor állomás bővítése

A részvételi felhívás II.2.4.) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

- Szabadtér építészeti (készülék alapok, transzformátor és ívöltő alap, stb.)
- kábelcsatornák létesítése, tereprendezés
- 1 db NAF/KÖF transzformátor mező építési munkái, primer és szekunder technológiai munkáinak kialakítása
- 22 kV-os tokozott berendezés bővítése
- „D” tervezés

A részvételi felhívás II.1.2) pontja szerint a fő CPV-kód:45232220-0, CB04-3

Közbeszerzési eljárás megindításának dátuma: 2021.01.18.

Közbeszerzési eljárás fajtája: Uniós, hirdetményrel induló tárgyalásos eljárás

EU-s projekt száma: Danube InGrid PCI (Project of common interest) azonosító 10.7-0008-SKHU-W-M-20

A közbeszerzési eljárás becsült értéke: nettó 399.440.400.-Ft

8. A tárgyi közbeszerzési eljárás utóellenőrzése során a Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (a továbbiakban: KFF) szabálytalanság gyanúját észlelte, melyről 2022. november 15-én tájékoztatta a hivatalbóli kezdeményezőt. A hivatalbóli kezdeményező 2022. december 1-jén kelt levelében értesítette az ajánlatkérőt, hogy a KFF közbeszerzési eljárás utólagos ellenőrzése során tett szabálytalansági gyanúbejelentése alapján szabálytalansági eljárást indított.

A hivatalbóli kezdeményezés

9. A hivatalbóli kezdeményező, mint a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet 2022. december 2-én benyújtott hivatalbóli kezdeményezésében kérte a Döntőbizottság hivatalbóli eljárását. Hivatkozott arra, hogy a Kbt. 152. § (2a) bekezdése

alapján az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját.

10. A hivatalbóli kezdeményező kezdeményezői jogosultságának alátámasztása körében előadta, hogy a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Statútum rendelet) 178. § (1) bekezdés 4. pontja alapján a területfejlesztési miniszter a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős tagja. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a minisztert – feladatkörében – a Kormány eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott rendeletében kijelölt minisztérium segíti. A Statútum rendelet 178. § (2) bekezdés értelmében a területfejlesztési miniszter tevékenységét a Miniszterelnökség segíti.

A Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2022. (VI.17.) MvM utasítás (a továbbiakban ME SZMSZ) 11. §-ának 15. pontja kimondja, hogy a miniszter felelős a Statútum rendelet 182. §-ában meghatározott európai uniós források felhasználásával kapcsolatos feladatok ellátásáért, ennek keretében különösen ellátja Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének (a továbbiakban: RRF Terv) végrehajtásához kapcsolódó tagállami hatósági feladatokat. Az ME SZMSZ 71. §-ának 21. pontja kimondja, hogy az európai uniós fejlesztésekért felelős államtitkár ellátja a 413/2021. Korm. rendelet 5. és 6. §-ában a miniszter feladat- és hatáskörébe utalt feladatot. A 413/2021. Korm. rendelet 2022. szeptember 30. napján hatályát veszítette, helyét a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 373/2022. Korm. rendelet) vette át, melynek vonatkozó rendelkezései az 5. illetve 6. §-ban találhatóak. Az ME SZMSZ 124. §-ának g) bekezdése kimondja, hogy a Helyreállítási Terv végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár ellátja az RRF terv végrehajtása során a nemzeti hatósági feladatokat. A Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2022. (VI.17.) MvM utasítás 124. § d) pontja alapján a Helyreállítási Terv végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár gondoskodik az RRF források felhasználásával kapcsolatos szabálytalansági eljárások lefolytatásáról és az RRF források felhasználásával kapcsolatos kifogások kezeléséről. A 373/2022. Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés e) pontja alapján a nemzeti hatóság gondoskodik a HEE forrás felhasználásával kapcsolatos szabálytalansági eljárások lefolytatásáról.

A szabálytalansági eljárás megindításakor hatályos 413/2021. Korm. rendelet 72. § (1) bekezdése alapján a szabálytalansági eljárás megindítására a támogatási szerződés megkötését követően kerülhet sor.

11. Az első kezdeményezési elem körében a hivatalbóli kezdeményező hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő a részvételi felhívás III.1.3) M.2 1-4) szakemberekre vonatkozó műszaki, illetve szakmai alkalmassági minimumkövetelmények között előírta, hogy a szakembereknek társalgási szintű magyar nyelvismerettel kell rendelkezniük. Álláspontja szerint a közbeszerzési eljárás tárgya nem indokolta, hogy a szakembereknek társalgási szintű magyar nyelvismerettel kellene rendelkezniük, továbbá a szerződés teljesítésére sincs hatással, hogy a szakemberek milyen nyelven beszélnek, ugyanakkor ezen előírás a külföldi ajánlattevők tekintetében súlyosan versenykorlátozóznak tekinthető.

12. A hivatalbóli kezdeményező szerint nem elfogadható azon ajánlatkérői indokolás, mely szerint azért volt szükséges a társalgási szintű magyar nyelvismeret előírása, mert az állomás veszélyes üzemű terület kimagasló baleseti kockázattal, és az előírások magyar nyelvűek, azokat az érintett szakembereknek meg kell érteniük. Álláspontja szerint mind a műszaki, mind a biztonsági előírásokat nemzetközi (ISO) szabványoknak megfelelően kell

meghatározni, és a munkák megfelelő minőségű teljesítése körében az ajánlattevő felelősége az, hogy ezeket az előírásokat mind a szakemberei, mind pedig a munkaterületen dolgozó csapata megértse.

13. A hivatalbóli kezdeményező rámutatott arra, hogy a Kbt. 2. § (2) bekezdése, illetve a Kbt. 65. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő elbánást kell biztosítania a gazdasági szereplők számára, melynek során az alkalmassági követelményeket legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni. Erre tekintettel a szakemberek számára előírt társalgási szintű magyar nyelvismeret feltételezhetően versenykorlátozó volt, amivel az ajánlatkérő megvalósította a Kbt. 65. § (3) bekezdésének, illetve a Kbt. 2. §-a szerinti alapelveknek a sérelmét.

A jogsértés dátumaként 2020. június 5-ét, a részvételi felhívás feladásának napját, a tudomásszerzés dátumaként pedig 2022. november 15-ét a szabálytalansági gyanú beérkezésének napját jelölte meg.

14. A hivatalbóli kezdeményező a második kezdeményezési elem körében arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint a tárgyi közbeszerzési eljárás becsült értékét - figyelemmel az ajánlatkérő azonos személyére, az időbeli összefüggésre, továbbá a gazdasági és műszaki funkcionális egységre - az ajánlatkérőnek egybe kellett volna számítania az alábbi építési beruházásokra irányuló közbeszerzési eljárások becsült értékével:

- 2020/06/É/03015 számú „Vállalkozási szerződés keretében a Gyermely 132/22 kV-os transzformátor állomás létesítése” tárgyú közbeszerzési eljárás, EKR000823962020 (Gyermely transzformátor állomás létesítése);
- 2020/08/É/04226 számú „Vállalkozási szerződés keretében „Bicske Dél-Dorog 132 kV-os távvezeték „T” csatlakozása a tervezett Gyermely 132/22 kV-os alállomásba” tárgyú közbeszerzési eljárás, EKR001274422020 (EKR-ben szereplő elnevezés: „Távvezeték csatlakozás Gyermely alállomásba”);
- 2020/11/É/05693 számú „Vállalkozási szerződés keretében a Székesfehérvár Dél 132/22 kV-os transzformátor állomás bővítése” tárgyú eljárás közbeszerzési eljárás, EKR000023562021 (EKR-ben szereplő elnevezés: „Székesfehérvár transzformátor állomás bővítése”)
- 2021/04/01929 számú „Ötveny alállomás létesítése” tárgyú közbeszerzési eljárás; EKR000057992020.

15. A hivatalbóli kezdeményező szerint nem fogadható el az ajánlatkérő arra vonatkozó indokolása, hogy miért nem volt szükséges egybeszámítani a fenti építési beruházásra vonatkozó közbeszerzési eljárásokat, és ezáltal a tárgyi közbeszerzési eljárás vonatkozásában figyelmen kívül hagyni az uniós eljárásrend alkalmazását, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárások azonos tárgyi évben kerültek megindításra, illetőleg a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglalt azon követelményre, hogy az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást - a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel - megfelelő alapossággal előkészíteni.

16. Az ajánlatkérő a KFF által lefolytatott ellenőrzés során benyújtott indokolásában hivatkozott a Közbeszerzési Döntőbizottság D.189/17/2018. számú határozatára, ugyanakkor a hivatkozott határozatban az építési beruházás nyomán különböző funkciót töltöttek be az épületek, de ez a jelen közbeszerzésben érintett eljárásokra nem igaz, tekintettel arra, hogy transzformátor alállomásokat érint a Budapesttől északnyugatra található területen. Álláspontja szerint az, hogy földrajzilag nem egy helyszínen találhatóak a beruházások önmagában nem zárja ki az egybeszámítási kötelezettséget, tekintettel arra, hogy azonos üzemeltető által működtetett, egy hálózatba kapcsolt transzformátor alállomásokról van szó, nem pedig önálló

funkciót betöltő épületekről, mint amelyek a hivatkozott D.189/17/2018. határozatban szerepeltek.

17. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint, azzal, hogy az ajánlatkérő a jogorvoslattal érintett közbeszerzési eljárás becsült értékének meghatározásakor nem vette figyelembe a fenti építési beruházásokat – figyelemmel a közbeszerzési eljárások időbeli összefüggésére, továbbá gazdasági és műszaki funkcionális egységére – megsértette a Kbt. 19. § (1) és a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltakat, továbbá a Kbt. 2. §-ában foglalt alapelveket.

18. A harmadik kezdeményezési elem körében a hivatalbóli kezdeményező hivatkozott arra, hogy a nyertes ajánlattevő által az M.2. 4) alkalmassági követelményre bemutatott L.S. szakember végzettsége/képzettsége vonatkozásában nem állapítható meg egyértelműen, hogy az megfelel a felhívás III.1.3. pontjában előírt építész vagy építő szakirányú középfokú vagy felsőfokú végzettségnek. A bemutatott L.S. szakember a csatolt dokumentum alapján a bajai Pollack Mihály Műszaki Főiskolán szerzett okleveles vízellátási és csatornázási üzemmérnök oklevelet. Amennyiben a hivatkozott szakember végzettsége nem felel meg a felhívás III.1.3. pontjában előírt alkalmassági követelménynek, az a Kbt. 69. § (3) bekezdésének, illetve a Kbt. 2. §-a szerinti közbeszerzési alapelvnek a sérelmét valósítja meg.

Az ajánlatkérő észrevétele

19. Az ajánlatkérő 2022. december 16-án benyújtott észrevételében kérte mindhárom kezdeményezési elem alaptalanság miatti elutasítását.

20. Az ajánlatkérő az első kezdeményezési elem vonatkozásában előadta, hogy álláspontja szerint jogszerűen írta elő a részvételi felhívás (III.1.3) M2. 1-4) pontjában szereplő irányító, ellenőrző feladatokat végző szakemberek esetében a magyar nyelv ismeretét. Hivatkozott arra, hogy az eljárást megindító felhívás hirdetmény mintája is tartalmazza az ajánlatkérő azon jogát, hogy az ajánlat benyújtásának nyelvét megválaszthatja, amely nem tekinthető ez által súlyosan versenykorlátozó kitételnek, továbbá adott esetben az ajánlat magyar nyelvre történő lefordítása sem tekinthető versenykorlátozónak.

A társalgási szintű magyar nyelvismeret előírása azért volt szükséges, mert a közcélú villamosenergia hálózat részét képező alállomás veszélyes üzemű terület kimagasló baleseti kockázattal, a hirtelen keletkező villamosenergia üzemzavar esetén a teljesítésben résztvevőkkel történő azonnali kommunikáció elengedhetetlen. Csak a teljesítés, a munka szervezésében részt vevő, és a biztonságért felelős, a teljesítésbe bevont szakemberek esetében került előírásra a magyar nyelv ismerete, többek közt arra is figyelemmel, hogy az előírások magyar nyelvűek, azokat az érintett szakembereknek meg kell érteniük.

21. Felhívta a figyelmet a Villamosmű Műszaki-Biztonsági Követelményei Szabályzat hatálybaléptetéséről szóló 8/2001. (III. 30.) GM rendelet mellékletére, amely meghatározza, hogy üzemi munka minden olyan villamos és nem villamos tevékenység, amely során fennáll a villamos veszély lehetősége. Továbbá előírja, hogy a biztonságos munkavégzés alapvető személyi feltétele, hogy a villamosmű engedélyese üzemi munkára kizárólag csak olyan munkavállalót alkalmazhat, aki ha nem magyar anyanyelvű személy, akkor bizonyítottan érti a magyar nyelvet, és magyar nyelven a szakkifejezéseket (ennek megítélése az őt alkalmazó üzemviteli vezető feladata).

Álláspontja szerint az olyan munka esetében, ahol fennáll a villamos veszély, a munka más személy általi végzése esetén is analóg módon alkalmazandóak a biztonságos és megfelelő minőségű munkavégzést garantáló feltételek, így a magyar nyelv értése is.

Az üzemeltető részéről (Megrendelő jogosultsággal rendelkező alkalmazottja) az állomásban történő munkavégzésért az „állomás felelős” tartozik felelősséggel, csak az általa engedélyezett tevékenységek végezhetőek. Az állomás felelős magyar nyelven kommunikál és fontos, hogy az általa adott utasításokat a helyszíni munkavezető egyértelműen megértse és az esetleges kérdéseket meg tudják beszélni. Az információt a szerelők felé a munkavezetőnek kell kommunikálnia, ez történhet már nem magyar nyelven is. Fontos, hogy a veszélyes üzemre tekintettel életveszélyes helyzet rövid idő leforgása alatt kialakulhat, nincs idő tolmács közreműködését biztosítani.

22. Az ajánlatkérő szerint az előírás a versenyt azért sem szűkítette, mert külföldi ajánlattevőnek is lehetősége volt ajánlatot tenni, mindössze az volt vele szemben is az elvárás, hogy a munka szervezésében részt vevő és a biztonságért felelős szakemberek esetében biztosítsa a „társalgási szintű magyar nyelvismeretet”. Ezt akár magyar nyelven tudó munkavállalóval, akár alvállalkozóval, alkalmasságot igazoló szervezettel biztosítani lehetett. Az elvárás teljesen okszerű, célja nem a külföldi ajánlattevők kizárása, hanem a biztonság fenntartása volt.

A Kbt. 65. § (3) bekezdésének megfelelően a szakemberekre vonatkozó alkalmassági követelmény egyértelműen a közbeszerzés tárgyára korlátozódott, hiszen a szakemberek alkalmassági feltételként történő előírását a 321/2015. (X.30.) Kormányrendelet is nevesíti. Az ajánlatkérő ezen kívül figyelembe vette, hogy a 307/2015. (X.27.) Kormányrendelet 4. § (4) bekezdését mely szerint (4) „Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának módjáról szóló jogszabályban meghatározottakon kívül egyéb objektív alapú alkalmassági feltételt és ahhoz tartozó igazolási módot is előírhat ...”

Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód valamilyen szinten minden alkalmassági követelmény esetében sérül, ugyanis már a referencia előírásával az ajánlatkérő kizárja azokat a gazdasági szereplőket, akik nem végeztek a közbeszerzés tárgyára előírtan korlátozott munkát. Megjegyezte ugyanakkor, hogy kapacitást nyújtó szervezettel ez is áthidalható, ahogy ebben az esetben sem sérült az esélyegyenlőség, bárki benyújthatott részvételre jelentkezést, ezt követően pedig ajánlatot, aki önállóan, vagy kapacitást nyújtó szervezetre támaszkodva teljesíteni tudta az előírt feltételeket.

23. Az ajánlatkérő kiemelte, hogy a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia. Éppen ezt tartotta szem előtt, amikor egy veszélyes üzemben a felelős szakemberektől elvárta a magyar nyelv ismeretét, mellyel egyértelműen, félreértés nélkül, gyorsan tudnak kommunikálni a magyar irányítókkal és ezzel megelőzhető a közpénzek hatékony felhasználásának sérülése a nyelvismeret hiányából eredő esetleges károkozás kapcsán.

Álláspontja szerint egyetlen gazdasági szereplő sem lett a hivatkozott feltétel kapcsán kizárva, mindenkinek lehetősége volt részvételi jelentkezést benyújtani, majd ajánlatot tenni. Nem érkezett egyetlen olyan megkeresés sem az ajánlatkérőhöz, amely vitatta volna ezen előírást. Amennyiben bármely érdeklődő gazdasági szereplő sérelmezte volna az előírást, az vitarendezési kérelmet és/vagy jogorvoslati kérelmet nyújtott volna be a részvételi felhívással szemben és kérhette volna ezen feltétel módosítását. Ilyenre azonban nem került sor, minden érdeklődő gazdasági szereplő jogszerűnek tekintette az előírást.

A közbeszerzési eljárásban nyolc gazdasági szereplő jelezte érdeklődését és öt részvételi jelentkezés benyújtására került sor, amely tény nem támasztja alá azt a gyanút, hogy a kifogásolt előírás súlyosan korlátozta volna a versenyt.

24. Az ajánlatkérő a második kezdeményezési elem vonatkozásában előadta, hogy jogszerűen állapította meg az eljárás becsült értékét és megfelelően alkalmazta az

egybeszámítás szabályait. Az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárás során a részekre bontás lehetőségének vizsgálata és a közbeszerzés eljárásrendjének megállapítása során a Közbeszerzések Tanácsának a becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a szerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában készült útmutatója (KÉ 2017. évi 95. szám; 2017. június 9.) alapján járt el.

25. Előadta, hogy a Kbt. 19. § (3) bekezdése alapján, ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni.

Az ajánlatkérő az „egy építési beruházás” vizsgálata kapcsán az alábbi szempontok mentén vizsgálta meg a részekre bontás lehetőségét. Vizsgálta a műszaki-gazdasági funkcionális egység fenn nem állását. Ennek alátámasztására részletes műszaki összefoglalót készített a hivatkozott közbeszerzési eljárások gazdasági és műszaki funkcionális különbözőségének bemutatására. Az összefoglaló célja, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság D.189/17/2018. számú határozata alapján igazolja, hogy nem kell egybeszámítani a beszerzéseket, ha azok nem egy építési beruházáson belül valósultak meg, azaz, ha a beruházások esetében a szakmai tartalom nem azonos.

26. Az ajánlatkérő rámutatott arra, hogy a hivatkozott építési beruházások speciálisak a tekintetben, hogy különböző helyszíneken megvalósuló több építési beruházásról van szó, amelyek egymással műszakilag nem függenek össze, mivel eltérő helyszíneken találhatóak és fizikailag nem kapcsolódnak össze, továbbá azok megvalósításának szakmai tartalma sem hasonló, sőt, kifejezetten eltérő, a megrendelt munkák rendeltetésének azonossága nem áll fenn. A térbeli elkülönülés abban is megjelenik, hogy még Öttevény és Gyermely esetében külön önálló helyrajzi számmal bír, eltérő megvalósítási helyszínen található új, zöld mezős, de eltérő megvalósítási tartalmú állomás építéséről van szó, addig Székesfehérváron szintén eltérő megvalósítási helyszínen található, de meglévő alállomás bővítése történt, míg Bicske dél-Dorog állomáson távvezeték kiépítése valósult meg.

27. Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a hivatkozott alállomásokon fizikailag is különálló, továbbá eltérő funkciókat betöltő épületeket, ingatlanokat érintő, eltérő tartalmú beruházások valósultak meg az alábbiak szerint:

- Kisigmánd => Funkciója: az állomás NAF sodrony sínes beton portál átépítése cső sínes acél portálos rendszerűre, típustervi kapcsoló berendezéssel, hagyományos erősáramú megoldással. A „Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás portálfelújítás vállalozási szerződés alapján” tárgyú közbeszerzésben tehát nem alállomás építése, azaz nem zöld mezős beruházás és nem a meglévő alállomás bővítése valósult meg, hanem egy elavult építmény bontása és egy korszerű rendszer megépítése történt. Az alállomás felújítása nem újonnan keletkezett fogyasztói igény, és nem feszültségprobléma elhárítása továbbá nem táppont tehermentesítése miatt volt szükséges, hanem a villamosenergia szállítás biztonsága érdekében.

- Gyermely => Funkciója: zöld mezős állomás építése, sem útépités, sem hírközlési hálózat nem valósult meg, a típustervtől eltérő, módosított kapcsoló berendezéssel, mikrohullámú összeköttetéssel, intelligens eszközökkel való szoftveres vezérléssel, feszültség probléma elhárításának okából került sor a beruházásra. A 2020/06/É/03015 számú „Vállalozási szerződés keretében a Gyermely 132/22 kV-os transzformátor állomás létesítése” tárgyú eljárás keretében tehát Öttevényhez hasonlóan egy új alállomás jött létre, de a két

alállomás szerkezetében és működésében is eltérő. Gyermely alállomás építése ugyan szintén zöldmezős beruházás, de az nem újonnan fellépő fogyasztói igényre létesült, hanem a már meglévő hálózat energiaellátás minőségének javítását célozza, az üzemelő hálózat lokális feszültség problémáinak kezelése érdekében volt szükség az alállomás létesítésére. A kivitelezés útépítést nem tartalmazott. Az alállomás – Öttevénytől eltérően – acélszerkezeti kialakítása módosított, a hírközlési rendszer mikrohullámú összeköttetésű, a vezérlés intelligens eszközökkel való szakaszoló kocsis és földelőszakaszoló vezérlés szoftveres reteszeléssel.

Gyermely transzformátor állomás építése során egy új épület megépítése és technológia kialakítása valósult meg, amely egy zöldmezős beruházás volt (ennek értelmében: korábban mezőgazdasági területként funkcionált). A teljes épület és technológia megépítését követően került sor a transzformátorállomás feszültség alá helyezésére.

- Bicske dél-Dorog => Funkciója: távvezeték kiépítése állomás becsatlakoztatási céllal került sor a beruházásra, sem építészeti, sem földmunka, sem útépítés, sem hírközlési hálózat kiépítése nem volt tárgya a beruházásnak. A 2020/08/É/04226 számú „Vállalkozási szerződés keretében „Bicske Dél-Dorog 132 kV-os távvezeték „T” csatlakozása a tervezett Gyermely 132/22 kV-os alállomásba” tárgyú eljárás keretében tehát távvezeték épült, amely az alállomás létesítésétől, illetve az alállomás bővítéstől lényegesen különböző műszaki tartalom. Nem tartalmazott építészeti/épület kialakítást, útépítési feladatrészeket, nem valósul meg hírközlési teljesítési elem sem. A „T” csatlakozás kiépítésére az alállomás hálózatba való csatlakoztatása miatt van szükség. Figyelemmel a műszaki tartalom, az elvégzendő feladatok az alállomás építéstől, illetve bővítéstől való különbözőségére, a teljesítés az alállomás építéstől, illetve bővítéstől eltérő tapasztalatot, speciális szaktudást igényel.

Az eljárás tárgya egy 132 kV-os távvezeték szakasz megépítése, melynek feladata Gyermely alállomás megtáplálása. A távvezeték funkciójában és műszaki paramétereiben is eltér a Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás portálfelújítástól. A távvezeték egy nyomvonalas építmény, amely építéséhez vezetékjogi engedély megszerzésére szükséges. Kisigmánd esetében építési engedélyhez kötött felújításról van szó. Távvezeték esetén „idegen” ingatlanokon létesített vezetékjog birtokában végezhető a beruházás. Kisigmánd esetén az alállomás területe a Beruházó tulajdona, ez egy helyhez kötött (kizárólag egy helyrajzi számhoz kapcsolódó) beruházás.

- Székesfehérvár => Funkciója: meglévő alállomás bővítése, ahol az előzőektől eltérően sem építészeti, sem földmunka, sem útépítés, sem hírközlési hálózat kiépítése nem volt tárgya a beruházásnak, kiváltó oka pedig szintén eltérő, a szabadbattyáni táppont tehermentesítése okán került sor a beruházásra. A 2020/11/É/05693 számú „Vállalkozási szerződés keretében a Székesfehérvár Dél 132/22 kV-os transzformátor állomás bővítése” tárgyú eljárásban tehát nem alállomás építése, azaz nem zöld mezős beruházás, hanem meglévő alállomás bővítése valósult meg. A bővítés esetében építészeti kialakítás, útépítési feladatok elvégzése nem szükséges, hiszen egy meglévő alállomáson történik az építési szerelési munka. Az alállomás villamos bővítésére – a fentiekéntől eltérően nem újonnan keletkezett fogyasztói igény, és nem feszültségprobléma elhárítása okán, hanem – a szabadbattyáni táppont tehermentesítése miatt volt szükséges, az energiaellátás minőségének javítása érdekében.

Az eljárás tárgya egy működő transzformátor állomásban egy új transzformátor mező építése, szemben a Kisigmánd kiírásban előírt portál felújítással, ahol egy működő rendszer elbontása és újjáépítése volt a kivitelezési feladat.

- Öttevény => Funkciója: zöld mezős állomás építése, amely útépítést és hírközlési hálózat kiépítését is magában foglalja, típustervi kapcsoló berendezéssel, mikrohullámú

összeköttetés nélkül, hagyományos erősáramú megoldással, fogyasztói igényre történő reagálás okából, csatlakozási szerződés alapján került sor a beruházásra. A 2021/04/01929 számú „Ötvevény alállomás létesítése vállalkozási szerződés alapján” tárgyú közbeszerzési eljárásban tehát egy új alállomás jött létre, de szerkezetében és működésében a gyermelyi alállomástól különböző, lényegesen eltérő megvalósítási tartalommal. Ötvevény esetében zöldmezős beruházás keretében egy új fogyasztói igény kiszolgálására létrejött építmény, a megközelíthetőség érdekében külső és belső utak kerültek kialakításra. Az alállomás acélszerkezeti kialakítása típusstervi. A kialakított hírközlési rendszer optikai összeköttetéssel valósult meg, a vezérlési mód hagyományos, erősáramú.

Ötvevény transzformátor állomás építése egy új építéssel valósult meg, amely egy zöldmezős beruházás volt. A teljes építést követően került sor a transzformátorállomás feszültség alá helyezésére.

- Mőzs => Nem az ajánlatkérő szolgáltatási területéhez tartozik, hanem az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. szolgáltatási területéhez tartozik, ezért nem az ajánlatkérő folytatta le a közbeszerzési eljárást.

28. Az ajánlatkérő előadta, hogy a fenti összehasonlítás alapján megállapítható, hogy a hivatkozott eljárások esetében a munkák rendeltetésének azonossága nem állt fenn, továbbá egyéb objektív körülményként – a C-16/98. (2000. október 5.) Európai Bíróság ítéletére is figyelemmel – vizsgálatra került, hogy az építési beruházások egymástól földrajzilag elkülönülten valósultak meg, ezáltal műszakilag is elkülönültek, lokális jellegűek, egymástól függetlenek, funkciójuk maradéktalan betöltésére egymástól függetlenül is alkalmasak, műszaki szempontból nem szükségszerűen függenek egymástól, nem feltétlenül állnak kapcsolatban egymással. Az egyes beruházások egymástól függetlenül is elvégezhetők.

29. Az összehasonlító vizsgálat alapján – a D.189/17/2018. számú határozat analógiájára – megállapítható továbbá, hogy a hivatkozott beruházások fentiekben ismertetett tartalmi különbözősége okán azok műszaki-gazdasági, funkcionális értelemben nem egy funkciót töltenek be, azok kiindulópontja, műszaki rendeltetése, valamint a megvalósítások műszaki tartalma is lényegesen eltérő. Az alállomási beruházásokat nem előzte meg egy egységes, átfogó, műszaki és funkcionális egységet alkotó tervezési folyamat, azok lokális, a helyi igények kielégítésének szem előtt tartásával kerültek tervezésre, így azok ezen okból sem tekintendők „egy építési beruházásnak”. Elhatároló objektív körülményként figyelembe veendő, hogy az egyes alállomások eltérő, egymástól elkülönülő, jól elhatárolható lokális fogyasztói igényeket elégítenek ki, egyik alállomás működése így nincs kihatással a másik alállomás lokális igényének ellátására, azok tehát területileg önállóan, egymástól függetlenül működnek, és egymástól elkülönített módon látják el a hatókörükbe tartozó „lokális igényeket.”

30. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy Kisigmánd esetén egy már 65 éve üzemelő transzformátor állomás nagyfeszültségű gyűjtősín (portál) egy részének felújítása történt, a transzformátor állomás épületének felújítása nélkül. Az alállomás egyik előregeedett elemének, a betonportálnak (vasbeton tartószerkezet) a cseréjét kellett megvalósítani egy korszerűbb, acélportál szerkezetűre, a felújításra kerülő rész elbontásával és az elbontott részekre történő tartószerkezeteknek és a primer villamos technológiának a beépítésével. A csere célja egyértelműen az alállomás ellátásbiztonságának helyreállítása volt, az előregeedett portál potenciális törésének a megelőzésével. Az alállomás átviteli kapacitása, hálózati szerepe a munkálatok során nem változott.

A többi felsorolt építési beruházás új hálózati elem létrehozására irányult, mellyel új hálózati kapacitásokat hoztak létre új fogyasztók ellátásának kiszolgálása érdekében. Ötvevény és

Gyermely transzformátor állomások és csatlakozó vezetékeik zöldmezős beruházások voltak, míg Székesfehérváron egy meglévő alállomásba került beépítésre egy további, új transzformátor.

Hangsúlyozta, hogy az eltérő helyrajzi számokon, földrajzi és szolgáltatási területeken megtalálható alállomások nem képeznek gazdasági és műszaki funkcionális egységet. Az egymástól elkülönülő létesítmények feladatukat egymástól függetlenül látják el.

31. Az ajánlatkérő ismertette, hogy a Gyermely transzformátor állomás létesítése, a Távvezeték csatlakozás Gyermely alállomásba, illetőleg a Székesfehérvár transzformátor állomás bővítése tárgyú építési beruházások az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből (Connecting Europe Facility) finanszírozott Danube InGrid projekt keretében kerültek megvalósításra. A Danube InGrid projekt keretében a smart grid kategória (okos hálózat) és a Közös Érdekű Projekt (Project of Common Interest, PCI) megvalósulásához szervesen kapcsolódó projekteket az ajánlatkérő egyben tartotta, hogy azok együttesen legyenek képesek elérni a kitűzött célt, és hogy a vállalt projekt célok ne sérüljenek, ezért ezen építési beruházások becsült értékét egybeszámította.

32. Az ajánlatkérő utalt arra, hogy a hivatkozott C-16/98. EUB ítélet 52. pontja megállapítja, hogy műszaki szempontból a villamosenergia-ellátó hálózat rendeltetése az, hogy a szállító által termelt villamos energiát az egyéni végfogyasztóhoz eljuttassa, ami pedig a gazdasági szempontot illeti, az egyéni végfogyasztó köteles fogyasztása függvényében fizetni a szállítónak. Bár az előzőekben említett transzformátor állomások mind az ajánlatkérő nagyfeszültségű hálózatához csatlakoznak, normál üzemállapotban egymástól eltérő áramutakon juttatják el az energiát a szállító egymástól eltérő hálózati pontjától a végfelhasználókig.

Az említett alállomások egymástól jelentős földrajzi távolságban helyezkednek el, más hálózati csomóponton, üzeimeik nincsenek egymásra hatással, kiesésük nem befolyásolja a másik üzem működését.

Fentiek alátámasztására felhívta a figyelmet a C-16/98. EUB ítélet 63. pontjára, amely kijelenti, hogy önmagában az a tény, hogy az említett építmények egy nagyfeszültségű hálózathoz kapcsolódnak, még nem jelentenek összeszámítási kötelezettséget, vizsgálni kell a további egyedi paramétereket is. A 65. pont egyértelműsíti, hogy a szóban forgó francia esetben fontos tényezők száltak a szerződések megyei szintű egyesítése mellett, ám ezek a tényezők az ajánlatkérő esetében nem állnak fenn. Legfőképpen ellene szól, hogy a felsorolt építési beruházások nem egy egységes földrajzi területen történtek, hanem egymástól jelentős földrajzi és villamos távolságra, illetve nem azonos, homogén műszaki tartalomra vonatkoztak (új létesítés illetve felújítás).

33. Az ajánlatkérő észrevételéhez csatolta a magyar villamos energia rendszer 2021. évi hálózatfejlesztési tervét, amely a kisigmándi alállomás portálfelújítása kivételével tartalmazta a fentebb hivatkozott építési beruházásokat. Felhívta a figyelmet arra, hogy a hálózatfejlesztési terv célja az új hálózati kapacitások létrehozásának, illetve a meglévő hálózati elemek kapacitásbővítésének az összehangolása, ezért az olyan beruházásokat, mint például a „Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás portálfelújítás” nem is tartalmazza, mivel ez felújítás, nem hoz létre többlet kapacitást, célja a meglévő hálózati elem funkciójának fenntartása, élettartamának meghosszabbítása, és ezáltal az ellátásbiztonság fokozása.

Az, hogy a jelen jogorvoslattal érintett közbeszerzési eljárás tárgya nem szerepel a hálózatfejlesztési tervben önmagában is igazolja, hogy a tervben szereplő beruházásokkal nem kell az értékét egybeszámítani, ugyanis a beszerzések rendeltetése nem azonos.

34. A fentiekre tekintettel tehát nem kerültek megsértésre sem a Kbt. 2. §-ában foglalt alapelvek, sem a Kbt. 19. § (1) bekezdésében, sem a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltak. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal készítette elő, és a becsült értéket megfelelően határozta meg.

35. Az ajánlatkérő a harmadik kezdeményezési elem vonatkozásában előadta, hogy jogszerűen állapította meg a nyertes ajánlattevő alkalmasságát. A nyertes ajánlattevő által bemutatott L.S. szakember esetében az ajánlatkérő meg tudta állapítani az M2. 4) alkalmassági követelmények teljesülését. Az elvárt gyakorlatot igazolta a benyújtott önéletrajz munkahelyek, munkakörök pontjában feltüntetett munkakör, mely szerint a szakember 2011-től alállomás építésvezetőként tevékenykedik, továbbá a 4. Referencia pontban felsorolt munkák is.

L.S. szakember végzettsége/képzettsége vonatkozásában e mellett egyértelműen megállapítható volt, hogy az megfelelt a felhívás III.1.3. pontjában előírt építész vagy építő szakirányú középfokú vagy felsőfokú végzettségnek, mivel a csatolt dokumentum alapján a bajai Pollack Mihály Műszaki Főiskolán szerzett okleveles vízellátási és csatornázási üzemmérnök oklevél építő mérnöki végzettséget jelent. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a mélyépítési feladatokat L.S. szakember a fentiekben ismertetett szakmai gyakorlata és a felsőfokú végzettsége alapján képes ellátni. Mindezen túl az ajánlatkérő utalt arra is, hogy az M2. 2) pontban bemutatott szakember (P.P.) végzettsége teljesíti az M2. 4) pontban előírtakat is, így az ő személye is figyelembe vehető az alkalmasság megítélésekor az M2. 4) pontban előírt alkalmassági követelmények esetében akkor, ha L.S. szakember végzettsége nem lenne elegendő.

Hangsúlyozta, hogy az M2. alkalmassági minimum követelményeknél nem volt előírva, hogy nem lehet átfedés a szakemberek között, így utólag nem mondható ki az, hogy ugyanaz a személy nem igazolhatott akár több alkalmassági feltételt is.

Mindezek alapján az ajánlatkérő álláspontja szerint a nyertes ajánlattevő maradéktalanul teljesítette az M2. pontban előírt alkalmassági követelményeket, a bemutatott szakemberek teljesítették az alkalmasság igazolásához szükséges követelményeket.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

36. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárását 2020. június 5-én indította meg, ezért a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakra a Kbt. ezen időpontban hatályos rendelkezései az irányadók.

37. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés első kezdeményezési eleme alapján azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő jogszerűen írta-e elő a részvételi felhívás III.1.3) M2. 1-4) szakemberekre vonatkozó műszaki, illetve szakmai alkalmassági minimum követelmények körében a társalgási szintű magyar nyelvismeretet.

38. A Döntőbizottság az első kezdeményezési elem vizsgálata során az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 2. § (1)-(4) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.

(3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.

(4) Az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

A Kbt. 21. § (4) bekezdése szerint:

(4) A közszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás sajátos, e törvénytől eltérő szabályait külön jogszabály határozza meg. E törvényt a közszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás során a külön jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A 6. § szerinti ajánlatkérő a közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljától eltérő célból lefolytatott beszerzése során e törvény általános szabályai szerint jár el.

A közszolgáltatók közbeszerzési eljárásaira a Kbt. 21. § (4) bekezdése alapján a Kbt. és a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet alkalmazandó. A tárgyi jogorvoslati eljárás szempontjából a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet nem tartalmaz releváns rendelkezést.

A Kbt. 50. § (4) bekezdése kimondja, hogy az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.

A Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdése szerint

(3) Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

(5) A (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének legfeljebb 75 %-át elérő összegű, mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75 %-át elérő mennyiségű vagy mértékű, és tárgyát tekintve az adott közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szállítás, építési beruházás, illetve szolgáltatás igazolását követeli meg. Az ajánlattevőktől megkövetelt árbevételi adatokra vonatkozó minimumkövetelményt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy - az éves teljes árbevétel vizsgálata esetén - az a gazdasági szereplő, amely rendelkezik az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékét elérő teljes árbevétellel, vagy - a beszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálata esetén - az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének 75 %-át elérő összegű, a beszerzés tárgya szerinti árbevétellel, nem minősülhet alkalmatlannak.

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 321/2015. Korm. rendelet) releváns rendelkezései a következők:

21. § (2) Az ajánlattevőnek és a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetve szakmai alkalmasságának igazolása építési beruházás esetében előírható

a) az eljárást megindító felhívás feladásától - nem hirdetménnnyel induló eljárásokban megküldésétől - visszafelé számított öt év legjelentősebb építési beruházásainak ismertetésével; az ajánlatkérő köteles az öt év teljesítését figyelembe venni, azonban ha a megfelelő szintű verseny biztosítása érdekében szükségesnek ítéli, az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívás

feladásától (megküldésétől) visszafelé számított nyolc évben teljesített építési beruházásokat is figyelembe veheti, feltéve, hogy ezt az eljárást megindító felhívásban jelezte;

b) azoknak a szakembereknek (szervezeteknek) - különösen a minőség-ellenőrzésért felelősöknek - a megnevezésével, végzettségük vagy képzettségük, szakmai tapasztalatuk ismertetésével, akiket be kíván vonni a teljesítésbe.

A közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X.27.) Kormányrendelet 4. § (4) bekezdése szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának módjáról szóló jogszabályban meghatározottakon kívül egyéb objektív alapú alkalmassági feltételt és ahhoz tartozó igazolási módot is előírhat.

39. A Kbt. szabályozása alapján – a Kbt. és a 321/2015. Korm. rendelet keretei között - az ajánlatkérő viszonylag nagy szabadsággal határozhatja meg azokat a feltételeket, amelyek alapján az ajánlattevőket a szerződés teljesítésére alkalmasnak, vagy alkalmatlannak minősíti. Az alkalmassági követelmények előírása során a lehető legszélesebb körben kell érvényesülnie a Kbt. alapelveinek és ennek megfelelően az alkalmassági követelményeknek a szükséges minimumra kell korlátozódnuk. Ez azt jelenti, hogy az alkalmassági feltételek nem lehetnek versenyt korlátozó, indokolatlan és túlzó feltételek, ugyanakkor az ajánlatkérő felelőssége, hogy a feltételek biztosítsák a szerződés teljesítésére alkalmas gazdasági szereplő kiválasztását. A Kbt. 65. § (3) bekezdésében szereplő garanciális rendelkezés előírásával a jogalkotó azt kívánta biztosítani, hogy a közbeszerzési eljárásban valódi és hatékony verseny alakuljon ki, továbbá minél több – a szerződés teljesítésére ténylegesen képes – gazdasági szereplő tegyen ajánlatot. Az ajánlatkérő köteles az alkalmassági követelmények meghatározását egyrészt a közbeszerzés tárgyára korlátozni, másrészt pedig az alkalmassági követelményeket legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig előírni, tekintettel a közbeszerzés becsült értékére is. A Döntőbizottság közbeszerzési joggyakorlata egységes a tekintetben, hogy az alkalmatlanság oka csak olyan körülmény megléte vagy hiánya lehet, amely ténylegesen szükséges a szerződés teljesítéséhez.

40. A részvételi felhívás III.1.3) M2. 1-4) pontja a szakemberek tekintetében meghatározott alkalmassági minimum követelmények körében a 2 fő felelős műszaki vezetőre, illetőleg a 3 fő irányítási munkát végző helyszíni munkavezetőre előírt végzettségi és szakmai gyakorlatra vonatkozó előírásokon felül további követelményként társalgási szintű magyar nyelvismeretet is előírt. Az ajánlatkérő a felelős műszaki vezetők esetében szakmagyakorlási jogosultságot (vagy azzal egyenértékű végzettséget) a helyszíni munkavezetők esetében pedig szakirányú középfokú vagy felsőfokú végzettséget és 3 éves alállomási szerelési gyakorlatot írt elő. A hivatalbóli kezdeményező kifogásolta a szakemberekre vonatkozó társalgási szintű magyar nyelvismeret előírását, álláspontja szerint a közbeszerzési eljárás tárgya nem indokolta azt, és a szerződés teljesítésére sincs hatással, hogy a bemutatott szakemberek milyen nyelven beszélnek. Ezen előírás a külföldi ajánlattevők tekintetében súlyosan versenykorlátozónak tekinthető.

41. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. nem tartalmaz normatív rendelkezést azzal kapcsolatban, hogy mi tekinthető a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltétel mértékének, e körben a Kbt. csak a figyelembe veendő főbb szempontokat rögzíti, amelyekre tekintettel minden egyes közbeszerzési eljárás esetében egyedileg lehet megítélni az előírt alkalmassági feltétel jogszerűségét.

A Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.173/2007/15. számú ítéletében rögzítette „(...) Az alkalmassági követelményeket összehatásukban és egyenként is meg kell vizsgálni ahhoz, hogy az arányosság

követelményén keresztül (...) a jogalkotói cél, az esélyegyenlőség biztosított legyen”. Erre tekintettel egy adott alkalmassági feltétel szükségességét az adott közbeszerzési eljárás tárgyára vonatkozó összes körülmény figyelembevételével lehet megítélni, amelyek a szerződés szerű teljesítést befolyásolják, így iránymutató lehet nemcsak a beszerzés mennyisége és értéke, hanem a beszerzés tárgyát képező munka volumene, összetettsége, a szerződés teljesítése során kifejtendő tevékenység is.

A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság ezért a közbeszerzés tárgyát vizsgálta meg abból a szempontból, hogy a beszerzés tárgyát képező munka teljesítéséhez ténylegesen szükséges volt-e a szakemberek esetében a társalgási szintű magyar nyelvismeret előírása.

42. A közbeszerzés tárgya a részvételi felhívás és a közbeszerzési dokumentumok műszaki leírása alapján a kisigmándi 132/22 kV-os transzformátor alállomás portálfelújítása volt, amelynek során az alállomás elavult NAF sodrony sínes beton portálját korszerű cső sínes acél portálos rendszerre kellett cserélni. A kivitelezés során részben építészeti munkákat (új acélportálok kiépítése, kettős sodronysín helyett kettős csősín kiépítése, NAF távvezetéki mező kiépítése) részben villamos-technológiai munkákat (új villamos-technológia kiépítése, irányítástechnika módosítása) kellett elvégezni. A transzformátor alállomás egy veszélyes üzemű létesítmény, és a portálfelújítást az alállomás üzemelése mellett kellett végezni.

43. Az ajánlatkérő azzal indokolta a szakemberek esetében a magyar nyelvismeret előírását, hogy a közcélú villamosenergia hálózat részét képező alállomás veszélyes üzemű terület, kimagasló baleseti kockázattal, és a hirtelen keletkező villamosenergia üzemzavar, illetőleg az életveszélyes helyzetek esetén elengedhetetlen, hogy a munkák szervezésében és irányításában részt vevő szakemberekkel kommunikálni lehessen, nincs idő tolmács közreműködésére, illetőleg a villamos munkákra vonatkozó előírások is magyar nyelvűek, amelyeket a szakembereknek meg kell érteniük. Utalt a Villamosmű Műszaki-Biztonsági Követelményei Szabályzatban található azon előírásra, hogy a biztonságos munkavégzés alapvető személyi feltétele, hogy üzemi munkára kizárólag csak olyan munkavállaló alkalmazható, aki ha nem magyar anyanyelvű személy, bizonyítottan érti a magyar nyelvet és a magyar szakkifejezéseket, amely előírás szerinte analóg módon alkalmazandó a vállalkozó által végzett munkák esetében is.

44. A Döntőbizottság megvizsgálta a tárgyi közbeszerzési eljárás tárgyát és annak specifikumait, és arra a következtetésre jutott, hogy a szakemberekkel szemben támasztott társalgási szintű magyar nyelvismeret nem kapcsolódik közvetlenül a közbeszerzés tárgyához. Míg a 2 fő felelős műszaki vezetőre, illetőleg a 3 fő irányítási munkát végző helyszíni munkavezetőre előírt végzettségi és releváns szakmai gyakorlatra vonatkozó előírások valóban az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges teljesítő képességét és korábbi szakmai tapasztalatát igazolják (felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság, alállomási szerelési gyakorlat) addig a szakemberek társalgási szintű magyar nyelvismerete olyan, a közbeszerzés tárgyához nem kapcsolódó előírás, amely az ajánlattevő teljesítő képességét nem igazolja.

A közbeszerzési eljárás tárgyát alállomás portálfelújítási építészeti és villamos-technológiai munkák képezték, amely beruházás kivitelezéséhez szükséges tapasztalat független attól, hogy az ajánlattevő rendelkezik-e társalgási szintű nyelvismerettel rendelkező szakemberekkel vagy sem.

45. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Villamosmű Műszaki- Biztonsági Követelményei Szabályzat hatályba léptetéséről szóló 8/2001. (III. 30.) GM rendelet mellékletének 4.1. pont d) pontja egyértelműen kimondja, hogy a magyar nyelv és a magyar nyelvű szakkifejezések

ismeretét a munkavállalóktól követeli meg. A rendelet mellékletének 2.20. pontja rögzíti az idegen vállalkozó fogalmát, mely szerint idegen vállalkozó az a vállalkozó, amelyik az üzemeltető hatáskörébe tartozó berendezéseken, létesítményeken megbízás alapján állandó vagy alkalmi munkát végez, és dolgozói nem tartoznak az üzemeltető saját személyi állományába. Megállapítható, hogy a tárgyi eljárás ajánlattevői idegen vállalkozónak minősülnek, erre tekintettel a nyelvi előírás rájuk nem vonatkoztatható, ezért a Döntőbizottság az ajánlatkérő erre vonatkozó hivatkozását nem tudta elfogadni.

46. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a műszaki, szakmai alkalmassági követelményeknek az a szerepe, hogy előzetesen megsűrjék, hogy mely gazdasági szereplők nem alkalmasak a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötésre kerülő szerződés teljesítésére. Ezért az alkalmassági követelményeknek egy olyan minimum elvárás-rendszert kell képviselniük, amelyek a lehető legszélesebb körben biztosítják az ajánlattevők közötti verseny érvényesülését, az esélyegyenlőséget és az egyenlő elbánást. Emellett az ajánlatkérő további szerződéses feltételek előírásával tudja azt biztosítani, hogy a szerződés teljesítése során a szerződésre vonatkozó magasabb elvárásai is teljesüljenek. Jelen jogorvoslati eljárás tárgyát képező közbeszerzési eljárásban ilyen a szerződés teljesítésére vonatkozó elvárása volt az ajánlatkérőnek az, hogy mivel a beruházás Magyarországon valósul meg, az állomás felelős által adott magyar nyelvű utasításokat, illetőleg a villamos munkákra vonatkozó magyar nyelvű előírásokat a helyszíni munkavezető megértse. Ezen elvárásai teljesülését az ajánlatkérő azonban úgy is képes biztosítani, hogy szerződéses feltételként írja elő, hogy amennyiben a nyertes ajánlattevő teljesítésbe bevonni kívánt szakemberei nem rendelkeznek társalgási szintű magyar nyelvismerettel, úgy köteles tolmács rendelkezésre állását biztosítani a szerződés teljesítésének teljes időtartama alatt. Ezzel garantálni tudja azt, hogy a veszélyes üzem területén a biztonságos munkavégzést a nyelvi nehézségek ne akadályozzák, illetőleg a vészhelyzetek elháríthatók legyenek, ugyanakkor lehetővé teszi olyan külföldi gazdasági szereplők részvételét is a közbeszerzési eljárásban, akik nem rendelkeznek magyar nyelven beszélő szakemberekkel.

47. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy az alállomás olyan veszélyes üzemű terület, ahol a hirtelen kialakuló életveszélyes helyzetek kezelése esetén nincs idő tolmács közreműködésére, ezért szükséges, hogy a munkák szervezésében közreműködő szakemberek rendelkezzenek magyar nyelvismerettel. A Döntőbizottság álláspontja szerint azonban a veszélyes üzemű munkaterületen végzett biztonságos munkavégzéshez, az üzemi balesetek megelőzéséhez, az életveszélyes helyzetek kivédéséhez elsősorban nem az szükséges, hogy a munkák szervezésében részt vevő szakemberek beszéljenek magyarul, hanem sokkal inkább az szükséges, hogy mind a kivitelezésben résztvevők, mind pedig az őket irányító szakemberek tapasztalattal rendelkezzenek transzformátor alállomásokon nagyfeszültségű rendszerek közvetlen közelében végzett kivitelezési munkákban. Ezt a tapasztalatot követelte meg az ajánlatkérő az M1. 1-2) műszaki, szakmai alkalmassági referenciakövetelmények előírásával, amikor legalább 240 MFt összértékű alállomás építészeti és legalább 240 MFt összértékű alállomás villamos-technológiai munkák igazolását kívánta meg az ajánlattevőktől, és csak olyan korábbi referenciákat fogadott el, amelyeket üzemelő alállomásban, tehát üzemben levő nagyfeszültségű rendszerek közelében végeztek. Mindezek alapján az M1. 1-2) alkalmassági követelményeket teljesítő ajánlattevőktől és azok alkalmazottaitól elvárható volt, hogy ismerik és betartják a veszélyes üzemű munkaterületen végzett biztonságos munkavégzés előírásait. A Döntőbizottság álláspontja szerint elsősorban a megfelelő szakmai tapasztalat, továbbá a magasszintű munkaszervezés, a teljesítés helyszínének és a munkakörülményeknek a kellő ismerete szükséges ahhoz, hogy a veszélyes üzemű munkaterületen a biztonságos munkavégzés garantálható legyen. Ezért az ajánlatkérő által meghatározott korábbi referenciakövetelmények

előírása mellett, nem volt ténylegesen szükséges és indokolt előírás a szakemberekkel szemben támasztott társalgási szintű magyar nyelvismeret.

48. A Döntőbizottság áttekintette az ajánlatkérő egyéb alállomások bővítésére kiírt közbeszerzési eljárásait, és megállapította, hogy a már meglévő, üzemelő alállomások bővítése esetében sem kívánta meg minden esetben az ajánlatkérő a teljesítésbe bevont szakemberek társalgási szintű magyar nyelvismeretét (pl. Székesfehérvár transzformátor állomás bővítése). Továbbá az új alállomások létesítésére kiírt közbeszerzési eljárásokban sem követett egységes gyakorlatot az ajánlatkérő a szakemberekkel szemben megkövetelt nyelvismeret előírásával. Bizonyos esetekben megkívánta azt (pl. Öttevény új alállomás létesítése, Komárom ipari park alállomás létesítése) bizonyos esetekben pedig nem (pl. Gyermely transzformátor állomás létesítése, Kisbér alállomás létesítése). A Döntőbizottság elfogadta az ajánlatkérő arra vonatkozó érvelését, hogy a transzformátor alállomások veszélyes üzemű villamos művek kiemelt baleseti kockázattal, ugyanakkora a közvetlen villamos veszélyek kialakulásának kockázatára vonatkozó hivatkozása csak az általánosság szintjén maradt, nem igazolta megfelelően, hogy az üzemelő alállomásokon végzett munkák esetében miért elengedhetetlenül szükséges a biztonságos munkavégzéshez és az üzemi balesetek megelőzéséhez a szakemberek társalgási szintű magyar nyelvismerete. Ami azért is fontos lett volna, mert a nyelvismeret előírásával kapcsolatban eltérő gyakorlatot folytatott a beszerzései során.

49. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérő köteles olyan alkalmassági minimum követelményrendszert kidolgozni, mellyel nem zár ki a közbeszerzési eljárásban való részvételtől olyan potenciális ajánlattevőket, akik egyébként alkalmasak lennének a szerződés teljesítésére. Az ajánlatkérő csak olyan alkalmassági követelményeket határozhat meg a Kbt. 65. § (3) bekezdése alapján, amelyek ténylegesen szükségesek a szerződés teljesítéséhez. Jelen esetben a szakemberekkel szemben támasztott társalgási szintű magyar nyelvismeret nem volt ilyen, hiszen a közbeszerzés tárgya alállomás építészeti és villamos-technológiai portálfelújítása volt, amelyhez nem volt elengedhetetlenül szükséges a magyar nyelv társalgási szintű ismerete. Az ajánlatkérő által az alkalmassági követelmény előírásával biztosítani kívánt cél, vagyis a veszélyes üzem területén való biztonságos munkavégzés úgy is garantálható lett volna, ha külföldi ajánlattevők esetében szerződéses feltételként tolmács alkalmazását írják elő. Mivel a részvételi felhívás III.1.3) M2. 1-4) pontjában a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberekkel szemben támasztott társalgási szintű magyar nyelvismeret előírása ténylegesen nem volt szükséges a szerződés teljesítéséhez, és akadályozhatta a külföldi gazdasági szereplők részvételét a közbeszerzési eljárásban, ezért az ajánlatkérő az alkalmassági követelmények előírása során nem biztosította az esélyegyenlőséget és az egyenlő elbánást ezzel megsértette a Kbt. 65. § (3) bekezdését.

50. A hivatalbóli kezdeményező az első kezdeményezési elem körében kérte a Kbt. 2. §-a szerinti alapvető jogsértések megállapítását is. A Döntőbizottság következetes jogi álláspontja szerint amennyiben az ajánlatkérő jogsértően alkalmazza a Kbt. tételesjogi rendelkezéseit, vagy jogsértően tekint el alkalmazásuktól, akkor az ajánlatkérő a Kbt. tételesjogi előírását sérti meg. Ilyen esetben akkor állapítható meg alapvető sérelem, ha a Kbt. specifikus, konkrét részletszabályain túl további olyan többlet tényállási elem is felmerül, mely alapvető jogsérelmet valósít meg. Jelen esetben a Kbt., illetve a 321/2015. Korm. rendelet tételesjogi rendelkezései vonatkoznak az alkalmassági követelmények meghatározásának módjára. A Döntőbizottság az első kezdeményezési elem körében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 65. § (3) bekezdés szerinti tételes jogszabályi rendelkezését, ugyanakkor nem azonosított olyan többlettényállási elemet, amely megalapozta volna a Kbt. 2. §-a szerinti alapvető rendelkezések megsértését is.

51. A Döntőbizottság a második kezdeményezési elem körében azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő jogszerűen állapította-e meg a közbeszerzési eljárás becsült értékét és az alkalmazandó eljárásrendet, nem sértette-e meg a részekre bontás tilalmának szabályát.

52. A Döntőbizottság a második kezdeményezési elem vizsgálata során az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 15. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

(1) A közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:

a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

(2) Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(3) Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni. Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó – (2) bekezdés szerinti európai uniós jogi aktusban meghatározott – uniós értékhatárokat a mindenkori költségvetési törvényben évente rögzíteni kell.

(4) A 3. mellékletben meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások esetében a szolgáltatási koncessziókra vonatkozó nemzeti értékhatár nem kerül meghatározásra, az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű szolgáltatási koncesszió esetében kell e törvény szerint eljárnia.

(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.

A Kbt. 16. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált - általános forgalmi adó nélkül számított, a 17-20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított - teljes ellenszolgáltatást kell érteni. Opcionális részt tartalmazó ajánlatkérés esetén a teljes ellenszolgáltatásba az opcionális rész értékét is bele kell érteni.

A Kbt. 16. § (5) bekezdése alapján a Közbeszerzési Hatóság a becsült érték meghatározásának egyes módszereiről, illetve a módszer megválasztásának szempontjairól útmutatót ad ki.

A Kbt. 17. (5) bekezdése szerint az építési beruházás becsült értékének megállapításakor a teljes - műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képező - építési beruházásért járó ellenértéket kell figyelembe venni. Az építési beruházás becsült értékébe be kell számítani a megvalósításához szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk és szolgáltatások becsült értékét is.

A Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdései az alábbi rendelkezéseket tartalmazzák:

(1) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

(2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

(3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

A Kbt. 21. § (1) bekezdés alapján az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik.

A Kbt. 110. §-a szerint e rész szerint kell eljárni az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt el nem érő és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzések – ide nem értve az építési és a szolgáltatási koncessziót – megvalósításakor. E rész szerinti eljárás alkalmazható továbbá olyan esetben, amelyre e törvény III. Fejezete azt lehetővé teszi vagy előírja [19. § (4) bekezdés; 21. § (2) bekezdés].

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény szerint:

70. § (1) A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár - kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt - 2020. január 1-jétől 2020. december 31-éig

- a) árubeszerzés esetében 15,0 millió forint,
- b) építési beruházás esetében 50,0 millió forint,
- c) építési koncesszió esetében 100,0 millió forint,
- d) szolgáltatás megrendelése esetében 15,0 millió forint,
- e) szolgáltatási koncesszió esetében 30,0 millió forint.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatár 2020. január 1-jétől 2020. december 31-éig

- a) árubeszerzés esetében 50,0 millió forint,
- b) építési beruházás esetében 100,0 millió forint,
- c) szolgáltatás megrendelése esetében 50,0 millió forint,
- d) építési koncesszió esetében 200,0 millió forint,
- e) szolgáltatási koncesszió esetében 100,0 millió forint.

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének 2020. január 1-jétől irányadó közbeszerzési értékhatárokról szóló 2019. november 21-én közzétett tájékoztatója szerint:

1.2. A Kbt. II. részének alkalmazásakor a közszolgáltatói szerződések esetén irányadó uniós értékhatárok:

- az építési beruházásra irányuló szerződések esetében 5 350 000 euró , azaz 1 704 296 000 forint.

53. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy a Kbt. rendelkezései – a közösségi irányelvekkel összhangban – rögzítik, hogy amennyiben az egy építési beruházás megvalósítására irányuló szerződések részekre bontva, több szerződés útján valósulnak meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni, illetve hogy ennek kapcsán a műszaki és gazdasági funkcionalitás egysége vizsgálandó. Hogy mely esetek minősülnek egy építési beruházásnak, ezzel kapcsolatban már az Európai Unió Bírósága a C-

16/98. sz. ítéletében is kimondta, hogy az egy építési beruházás fennállásának megítélésakor a gazdasági és műszaki funkció egysége a döntő szempont. A bíróság rámutatott arra, hogy azt kell vizsgálni, hogy a külön szerződésekben foglalt építési munkák együtt egy funkciót töltenek-e be, mind műszaki, mind gazdasági értelemben. Az ítéletből következik, hogy a közbeszerzés tervezésekor az építési munkák eredményének gazdasági és műszaki rendeltetése, funkciója a kiindulópont és attól függően kell megítélni, hogy egy szerződéssel, vagy több szerződéssel valósíthatók-e meg a beruházások. Az Európai Unió Bírósága azonban a C-574/10. számú ítéletében kifejtette, hogy a műszaki-gazdasági funkcionális egység kérdését mindig az adott ügy egyedi körülményeinek értékelését követően kell megállapítani, valamint a műszaki-gazdasági funkció egysége, mint fő szempont mellett más körülmények is lehetnek, melyek az adott esetben az egy vagy több közbeszerzés fennállását támasztják alá. Mind a fent hivatkozott Kbt. rendelkezések, mind a bírósági gyakorlat azt követelik meg, hogy az ajánlatkérő – értékét tekintve – ne bontson részekre olyan közbeszerzéseket, amelyek funkcionális megközelítésben egy egységes beszerzésnek minősülnek. Építési beruházás esetén a közbeszerzés műszaki és gazdasági funkcionális egysége elsősorban abban érhető tetten, hogy az egyes szerződések egyetlen cél megvalósítását szolgálják, és emellett tartalmilag is hasonlóak vagy funkciójuk betöltésére együttesen alkalmasak.

54. A Döntőbizottság a fentiek tükrében a második kezdeményezési elem alapján azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő jelen jogorvoslati eljárással érintett Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás portálfelújítás tárgyú közbeszerzési eljárásának becsült értékét egybe kellett-e számítani a hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott Öttevény alállomás létesítése, a Gyermely transzformátor állomás létesítése, a Távvezeték csatlakozás Gyermely alállomásba és a Székesfehérvár transzformátor állomás bővítése tárgyú közbeszerzési eljárások becsült értékével, és erre tekintettel az ajánlatkérő megfelelően választotta-e meg a becsült érték alapján alkalmazandó eljárásrendet. A fenti építési beruházások egybeszámított becsült értéke: nettó 3.005.662.739.-Ft.

55. A hivatalbóli kezdeményező szerint a tárgyi közbeszerzési eljárás becsült értékét – figyelemmel az ajánlatkérő azonos személyére, az időbeli összefüggésre, továbbá a gazdasági és műszaki funkcionális egységre – az ajánlatkérőnek egybe kellett volna számítani a fentebb hivatkozott építési beruházásokra irányuló közbeszerzési eljárások becsült értékével. Valamennyi építési beruházás transzformátor alállomásokat érintett, és az a tény, hogy földrajzilag eltérő helyszínen valósultak meg, önmagában nem zárja ki az egybeszámítási kötelezettséget, tekintettel arra, hogy azonos üzemeltető által működtetett, egy hálózatba kapcsolt transzformátor alállomásokról van szó, nem pedig önálló funkciót betöltő épületekről.

56. Az ajánlatkérő ezzel szemben arra hivatkozott, hogy nem terhelt egybeszámítási kötelezettség, mert nem állt fenn műszaki és gazdasági funkcionális egység az építési beruházások között. A hivatkozott építési beruházások különböző helyszíneken valósultak meg, egymással műszakilag és fizikailag nem kapcsolódtak össze, továbbá a beruházások műszaki rendeltetése és műszaki tartalma is lényegesen eltérő volt. Kisigmánd esetén a transzformátor állomás nagyfeszültségű gyűjtősín portálja egy részének felújítása történt, melynek célja egyértelműen az alállomás ellátásbiztonságának helyreállítása volt, míg a többi felsorolt építési beruházás új hálózati elem létrehozására irányult, mellyel új hálózati kapacitásokat hoztak létre új fogyasztók ellátásának kiszolgálása érdekében. Az eltérő helyrajzi számokon, földrajzi és szolgáltatási területeken megtalálható alállomások nem képeznek gazdasági és műszaki funkcionális egységet. Az egymástól elkülönülő létesítmények feladatukat egymástól függetlenül látják el. Az ajánlatkérő csatolta a magyar villamos energia rendszer 2021. évi hálózatfejlesztési tervét, amely tartalmazza az új hálózati kapacitások

létrehozásának, illetve a meglévő hálózati elemek kapacitásbővítésének az összehangolását, köztük a gyermelyi, az öttevényi és a székesfehérvári alállomások létesítését és bővítését is. Az, hogy a jelen jogorvoslattal érintett közbeszerzési eljárás tárgyát képező építési beruházás nem szerepel a hálózatfejlesztési tervben önmagában is igazolja, hogy a tervben szereplő beruházásokkal nem kell az értékét egybeszámítani, ugyanis a beszerzések rendeltetése nem azonos.

55. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Közbeszerzések Tanácsának a közbeszerzési eljárás megindításakor hatályos a becsült érték számítására és a részekre bontás tilalmára vonatkozó útmutatója a következőket tartalmazza: „Annak megítélésére vonatkozóan, hogy a becsült érték meghatározásával kapcsolatban fennáll-e a részekre bontás tilalma, elsődlegesen a műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállásának vizsgálata szükséges, emellett vizsgálandóak az ún. kiegészítő szempontok is. Amennyiben a műszaki-gazdasági funkció egysége, mint fő szempont alapján nem állapítható meg egyértelműen a részekre bontás tilalmának fennállása, illetőleg fennállásának hiánya, úgy segítségül hívhatóak a kiegészítő szempontok, amelyek adott esetben az egy közbeszerzés fennállását támasztják alá a későbbiekben részletezettek szerint.” (6.o.)

„Lényeges, hogy mindig az adott eset egyedi körülményeinek megfelelően kell megítélni az egy közbeszerzés fennállását. Elsődlegesen mindig a műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállását kell vizsgálni. Kiegészítő szempontok lehetnek különösen:

- az egységes tervezés és döntés,
- ugyanazon ajánlatkérő személye,
- azonos jogalap és azonos feltételek a szerződések megkötésekor,
- időbeli összefüggés.” (7.o.)

57. Az ajánlatkérő azt nem vitatta, hogy a fent hivatkozott építési beruházásokkal érintett transzformátor állomások mind az ajánlatkérő nagyfeszültségű villamos energia hálózatához csatlakoznak, és eljuttatják a villamos energiát a szállító egymástól eltérő hálózati pontjaitól a végfelhasználókig. Azt sem vitatták az ügyfelek, hogy az érintett alállomások egymástól jelentős földrajzi távolságban helyezkednek el, más hálózati csomópontokon üzemelnek, közvetlen fizikai kapcsolatban nem állnak egymással. Az ajánlatkérő a hivatkozott építési beruházások műszaki-gazdasági funkcionális egységének hiánya körében azzal érvelt, hogy az egyes transzformátor állomások működése nincs egymásra hatással, kiesésük nem befolyásolja a másik üzem működését, és a hivatkozott építési beruházások műszaki rendeltetése és műszaki tartalma is lényegesen eltérő volt.

Ezért a továbbiakban a Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy mi volt az ajánlatkérő célja az egyes építési beruházások beszerzésével, mi volt a rendeltetése és a funkciója a beszerezni kívánt építményeknek, mi volt az eredménye az elvégzett beruházásoknak, és ezeket a fejlesztéseket megelőzte-e egy egységes tervezés és döntés az ajánlatkérő részéről.

58. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő az E.ON Hungária csoport részeként, mint elosztó hálózati engedélyes Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém, Fejér vármegyében, és Zala vármegye északi részén biztosítja a villamos energia ellátást az ügyfelek részére az általa üzemeltetett, folyamatosan karbantartott és fejlesztett áramhálózaton. Az ellátási területe 18.224 négyzetkilométer, amelyen 32.103 km hosszúságú hálózatot üzemeltet, amelyen 38 városban és 826 községben több mint 1 millió ügyfelet lát el villamos energiával. Legfontosabb feladatai a területéhez tartozó nagy-, közép-, és települési kiefeszültségű áramhálózat üzemeltetése, fejlesztése és karbantartása, valamint mérési és leolvasási feladatok elvégzése, melyek körében ellátja a tulajdonában álló 120KV-os távvezetékek, középfeszültségű vezetékek, kiefeszültségű vezetékek, transzformátorállomások,

berendezések, mérőberendezések és üzemirányító központok üzemeltetését, karbantartását és fejlesztését.

A 120kV-os távvezetékek, a közepfeszültségű vezetékek és a kisfeszültségű vezetékek funkciója a villamos energia szállítása.

Az alállomások funkciója pedig, hogy a 120 kV-os nagyfeszültség átalakítását végzik a helyi elosztóhálózatok feszültség szintjére. Az alállomások (transzformátor állomások) fő részei a távvezetékekhez csatlakozó nagyfeszültségű kapcsolóberendezés, a nagyteljesítményű transzformátorok, a fogyasztói hálózatot ellátó közepfeszültségű kapcsolóberendezés, valamint az ezeket kiszolgáló elektronikus berendezések.

59. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló közbeszerzési dokumentumok, a hivatkozott építési beruházások közbeszerzési dokumentumai, továbbá az ügyfelek nyilatkozatai alapján a következőket állapította meg.

A Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás portálfelújítása tárgyú közbeszerzési eljárás keretében az ajánlatkérő egy meglévő alállomás elavult nagyfeszültségű gyűjtősín portálját cserélte le, melynek során a sodrony sínes beton portál átépítésre került csősínes acél portálos rendszerűre. A kivitelezési munkák magukban foglalták az új acélportálok kiépítését, a sodronysín helyett csősín kiépítését, 1 db NAF távvezetési mező építészeti és villamos-technológia felépítését, alállomási irányítástechnika módosítását és az alállomási földelőhálózat bővítését.

A beruházás célja egy korszerű rendszer megépítése volt, amely garantálja az alállomás ellátásbiztonságát, megelőzve az előregedett elemek meghibásodásából adódó üzemzavarokat.

Az Öttevény alállomás létesítése tárgyú közbeszerzési eljárás keretében az ajánlatkérő 1 db új transzformátor mikroállomást létesített zöldmezős beruházás keretében.

A kivitelezési munkák magukban foglalták a szabadtéri építészeti keretében a készülék alapok, a portál oszlopok, a kerítés, utak, közművek kiépítését, a vezénylőépület létesítését, épületgépészeti, és villamos installáció kialakítását, a komplett alállomás szekunder rendszerének kialakítását, 22kV-os kapcsoló-berendezés létesítését, komplett tűz, vagyonvédelmi és beléptető rendszer kialakítását.

A beruházás célja egy új fogyasztói igény kiszolgálására létrejött kapacitásbővítés megvalósítása volt.

A Gyermely transzformátor állomás létesítése tárgyú közbeszerzési eljárás keretében az ajánlatkérő 1 db új transzformátor állomást létesített zöldmezős beruházás keretében.

A kivitelezési munkák magukban foglalták a szabadtéri építészeti keretében a készülék alapok, a portál oszlopok, a kerítés, utak, közművek kiépítését, a vezénylőépület létesítését, épületgépészeti, és villamos installáció kialakítását, a komplett alállomás szekunder rendszerének kialakítását, 22kV-os kapcsoló-berendezés létesítését, komplett tűz, vagyonvédelmi és beléptető rendszer kialakítását.

A beruházás az energiaellátás minőségének javítását célozta, az üzemelő hálózat lokális feszültségproblémáinak kezelése miatt, továbbá rendszerhasználói igények kielégítése érdekében vált szükségessé az új alállomás létesítése.

A Távvezeték csatlakozás Gyermely alállomásba tárgyú közbeszerzési eljárás keretében az ajánlatkérő távvezeték kiépítést valósított meg az újonnan épült alállomás becsatlakoztatása céljából.

A kivitelezési munkák magukban foglaltak egy 4194 m hosszú 132 kV-os távvezeték szakasz megépítést, 3 db feszítő és 12 db tartó oszlop felállításával, alapozásával.

A Székesfehérvár transzformátor állomás bővítése tárgyú közbeszerzési eljárás keretében az ajánlatkérő egy meglévő alállomás bővítését valósította meg, egy új transzformátor mező megépítésével.

A kivitelezési munkák magukban foglalták a készülék alapok, a transzformátor és ívöltő alapok építészeti munkáit, 1 db NAF/KÖF transzformátor mező építési munkáit, primer és szekunder technológiai munkáit.

A beruházásra a szabadbattyáni táppont tehermentesítése miatt volt szükség, az energiaellátás minőségének javítása érdekében.

60. A Döntőbizottság a fenti építési beruházások összevetése alapján megállapította, hogy négy esetben transzformátor alállomást, míg egy esetben távvezeteki mezőt érintettek az építési beruházások. Míg a kisigmándi alállomás esetében felújítási munka történt egy elavult technológia korszerűbbre cserélésével, elsősorban az ellátásbiztonság fenntartása céljából, az összes többi esetben a fogyasztói igények generálta kapacitásbővítésre került sor új alállomások létesítése, vagy már működő alállomás bővítése útján. Bár valamennyi beruházás megvalósítására az ajánlatkérő szolgáltatási területén került sor, ezek nem köthetők egy földrajzi térséghez, a beruházásokra egymástól nagy földrajzi távolságra elhelyezkedő településeken került sor, a (Kisigmándi alállomástól 55-65 km-es távolságban) más hálózati csomópontokon található transzformátor állomásokon, amely kizárta a létesítmények közvetlen fizikai kapcsolódását, műszaki összefüggését. A kivitelezési munkák műszaki tartalma és a beruházást generáló szükségletek eltérőek voltak, különösen a kisigmándi alállomás felújítási munkái és az új alállomás létesítések viszonylatában. Valamennyi építmény önálló építési hatósági engedéllyel rendelkezett, a nyomvonalas távvezeték építés pedig önálló vezetékjogi engedéllyel. Az alállomási beruházásokat nem előzte meg egy egységes, átfogó, tervezési folyamat, azok lokális, a helyi igények kielégítésének szem előtt tartásával kerültek tervezésre, a beruházások eredménye, rendeltetése, funkciója eltérő volt. Az egyes építési tevékenységeket különböző támogatáspolitikai értelemben vett projektekből finanszírozták, a Gyermely transzformátor állomás létesítése, a Távvezeték csatlakozás Gyermely alállomásba, továbbá a Székesfehérvár transzformátor állomás bővítése a Danube InGrid projekt keretében került finanszírozásra, míg a kisigmándi alállomás portálfelújítása az RRF projekt keretében kapott támogatást.

Szükséges figyelembe venni továbbá azt a tényt is, hogy habár a transzformátor állomások egy nagyfeszültségű hálózathoz kapcsolódnak, az egyes alállomások eltérő, egymástól elkülönülő, jól elhatárolható lokális fogyasztói igényeket elégítenek ki, egyik alállomás működése így nincs kihatással a másik alállomás lokális igényének ellátására, azok tehát területileg önállóan, egymástól függetlenül működnek, és egymástól elkülönített módon látják el funkciójukat, vagyis a hatókörükbe tartozó fogyasztói igények kiszolgálását.

61. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság az építési beruházások műszaki-gazdasági funkcionális egységének és a kiegészítő szempontoknak a vizsgálatát követően megállapította, hogy a Kisigmánd 132/22 kV-os alállomás portálfelújítása tárgyú közbeszerzési eljárás keretében beszerzett építési beruházás és a hivatkozott többi közbeszerzési eljárás során beszerzett építési beruházások egymástól földrajzilag elkülönültek, az építési munkák rendeltetésének és műszaki tartalmának azonossága nem állt fenn (felújítás, illetőleg kapacitásbővítés új létesítéssel) a beruházások céljának és eredményének egymással való közvetlen összefüggése nem volt kimutatható, mely alapján a jelen jogorvoslat tárgyát képező építési beruházás és a hivatkozott további építési beruházások egy építési beruházásként való minősítése, azok műszaki és gazdasági funkcionális egysége nem volt igazolható. Az ajánlatkérőt a hivatkozott építési beruházások becsült értéke tekintetében egybeszámítási kötelezettség nem terhelte, melyre tekintettel a Döntőbizottság a második kezdeményezési elem tekintetében jogsértés hiányát állapította meg.

62. A harmadik kezdeményezési elem körében a Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy a nyertes ajánlattevő által a részvételi felhívás III.1.3) M2. 4) alkalmassági követelménye körében bemutatott L.S. szakember végzettsége megfelelt-e az alkalmassági követelményben előírt építész vagy építő szakirányú középfokú vagy felsőfokú végzettségnek, és erre tekintettel az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította-e az ajánlatot érvényes és nyertes ajánlattá.

63. A hivatalbóli kezdeményező kifogásolta, hogy nem állapítható meg egyértelműen, hogy L.S. szakember végzettsége megfelelt-e az előírt építész vagy építő szakirányú középfokú vagy felsőfokú végzettségnek, és így jogszerűen lett-e érvényessé nyilvánítva az ajánlat.

64. A Döntőbizottság a harmadik kezdeményezési elem vizsgálata során az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.

65. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás során megkereste a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Karának Dékáni Hivatalát – amely felsőoktatási intézmény a jogutód intézménye a bajai Pollack Mihály Műszaki Főiskolának – és arra vonatkozó szakmai állásfoglalást kért tőle, hogy L.S. szakember okleveles vízellátási és csatornázási üzemmérnök oklevele megfeleltethető-e a részvételi felhívás III.1.3) M2. 4) alkalmassági követelménye körében előírt építész vagy építő szakirányú középfokú vagy felsőfokú végzettségnek.

66. Az NKE Víz tudományi Kar Dékáni Hivatala a végzettség egyenértékűségére vonatkozóan az alábbi nyilatkozatot tette:

„A műszaki felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló 157/1996. (X.22.) Korm. rendelet 4. § (4) bekezdésében rögzítettek szerint:

(4) Főiskolai szintű

a) építőmérnöki szakon szerzhető építőmérnök szakképesítéssel – a végzettség szintje szerint – a szakterületet irányító miniszter által megszüntetett (szüneteltetett), alább felsorolt, főiskolai szintű szakokon szerzett képesítések egyenértékűek:

- mélyépítési szak
- közlekedésépítési szak
- vízellátási és csatornázási szak
- általános és mezőgazdasági vízgazdálkodási szak.

Fenti kormányrendeletet a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII.22.) Korm. rendelet 15. § (3) bekezdésének b) pontja alapján az 5. számú melléklet I. 5. a) pontban foglaltak szerint hatályon kívül helyezte 2006. március 1-től.

A hivatkozott 289/2005. (XII.22.) Korm. rendelet 16. (6) bekezdése szerint a besorolás tekintetében a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény alapján szerzett főiskolai szintű végzettség az alapképzési szakon szerzett alapképzéssel, míg az egyetemi szintű végzettség a mesterképzési szakon szerzett mesterképzéssel egyenértékű.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXIII. törvény 15. § (2) bekezdése szerint a jogszabályi rendelkezést – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálya alatt

- a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint
- b) megkezdett eljárási cselekményekre a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a vízellátási és csatornázási üzemmérnök oklevél egyenértékű az építőmérnöki oklevéllel.”

67. A Döntőbizottság megállapítja, hogy a nyertes ajánlattevő által a részvételi felhívás III.1.3) M2. 4) alkalmassági követelménye körében bemutatott L.S. szakember vízellátási és csatornázási üzemmérnök végzettsége megfelel az előírt építész vagy építő szakirányú középfokú vagy felsőfokú végzettségnek, és erre tekintettel az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította a nyertes ajánlattevő ajánlatát érvényessé, melyre tekintettel a harmadik kezdeményezési elem körében jogsértés hiányát állapította meg.

68. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján az első kezdeményezési elem tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint a rendelkező részben meghatározott jogsértést állapította meg, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pont szerinti jogkövetkezményként bírságot szabott ki, a második és harmadik kezdeményezési elem tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján jogsértés hiányát állapította meg.

69. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

70. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében eljárva a bírság indokoltsága és összegének meghatározásakor tekintettel volt arra, hogy az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg az alkalmassági követelmények szükséges mértéket meghaladó, az egyenlő esélyű ajánlattételt korlátozó meghatározásával. A Döntőbizottság tekintettel volt a közbeszerzési eljárás tárgyára és becsült értékére (852.078.021.-Ft). A Döntőbizottság a bírság kiszabása során értékelte, hogy az adott közbeszerzési eljárás vonatkozásában jogsértés megállapítására korábban nem került sor. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a közbeszerzés támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat, illetőleg jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt viszonylag hosszabb időtartamra. A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg.

71. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről az Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

72. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

73. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. február 14.

Dr. Andriska Szilvia sk.
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Bankóné Nagy Helga sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Kriston Kinga sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Hivatalbóli kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)